ДОКУМЕНТИРАНЕ НА СОФТУЕРНИ АРХИТЕКТУРИ

Документиране на софтуерни архитектури

- Въведение
  - Дори перфектната архитектура е безполезна ако не е документирана правилно
    - Може да се окаже вредна, ако бъде неправилно разбрана
  - Самият процес на документиране е в голяма степен (но не напълно) творчески

• Цел

 Как да документираме (опишем) архитектурата така, че другите да могат успешно да реализират работещ софтуер и да го поддържат?

Зависимост на съдържанието от предназначението

- Документацията на архитектурата зависи то това, кой ще я ползва
- Трябва да е достатъчно абстрактна, така че да бъде разбрана от нови служители; от друга страна трябва да е достатъчно детайлна, че да послужи за основа на проектирането
- Документите, предназначени за напр. специалист по сигурността са различни от документите, предназначени за разработчика и различни от документите предназначени за новопостъпили служители

Зависимост на съдържанието от предназначението

- За някои документацията е предписание; за други описание
- Всичко това означава, че един прост документ няма да стигне за да задоволи изискванията на всички заинтересовани (stakeholders)
- Най-често се създава набор от документи с обогатено съдържание, което указва къде каква информация се съдържа
- Състава на набора от архитектурни документи до голяма степен се определя от това, кой ще ги чете
- Основен принцип по време на документирането архитектът трябва да може да се постави на мястото на четящия.
  - Получава се така, че документацията е трудна за писане (за съжаление), но лесна за четене (за щастие)!

Перспективи (views)

- Съгласно дефиницията на СА тя е съвкупност от структури от софтуерни елементи, техните видими свойства и взаимовръзките между тях
- Перспектива (изглед, view) формално понятие описание на дадена структура на архитектурата
- Нито една от тези структури (перспективи) поотделно не е архитектура; всички те заедно изграждат и изразяват архитектурата на сградата

Основен принцип на документирането на CA

 Концепцията за структури и перспективи позволява да се дефинира основния принцип на документирането на СА:

"Документирането на СА е въпрос на документиране на всички съставляващи я структури поотделно и последващо добавяне на документация, която се отнася за няколко структури"

Основен принцип на документирането на СА (прод.)

- Основния принцип е полезен, тъй като позволява разделянето на проблема на по-малки такива:
  - Избор на подходящите структури
  - Документирането им (създаване на съответните перспективи)
  - Добавяне на допълнителна информация, която се отнася за повече от една структура. Тя обединява отделните изгледи в единна документация

Кои структури да документираме?

- Различните перспективи преследват различни цели и имат различно предназначение
- Кои структури ще бъдат документирани зависи от това, кой ще чете документацията

Три [лесни?] стъпки за избор на подходящите перспективи

- 1. Създава се таблица от вида "кой от какво се интересува", подобна на тази от следващата страница, но различна за всяка конкретна ситуация
- Комбинират се перспективите тъй като неминуемо ще се получи прекалено голям набор перспективи, се намира подходящ начин те да се комбинират (напр. декомпозиция+слоеве, декомпозиция+разработка, процеси+внедряване и т.н.)
- Задава се приоритет на създаването на всяка перспектива. Това зависи от множеството заинтересовани лица и други съображения

Кой от какво се интересува?

	Модулни структури			Процес	Разпределение		
	Декомп	Употреба	Класове	Слоеве	Разни	Внедр.	Разработка
Ръководител на проект	2	2		2		3	
Участник в разработката	3	3	3	3	3	2	2
Тестер/интегратор		3	3		2	2	2
Екип по поддръжката	3	3	3	3	3	2	2
Клиент					2	1	
Краен клиент					2	2	
Анализатор	3	3	2	3	2	3	
Поддръжка на инфраструктурата	2	2		2		2	3
Нов участник	?	?	?	?	?	?	?
Настоящ и бъдещ архитект	3	3	3	3	3	3	2

Легенда: 1 -- описателен характер; 2 -- известна детайлизация; 3 -- пълна информация; ? -- каквото и да е

Съдържание на документацията

- Няма изграден индустриален стандарт за съдържанието на документацията на дадена структура
- От съществено значение е да има някакъв стандарт, т.е. да има последователност при създаването на документацията
- За описание на структурите, тук е описано 7елементно съдържание, което се е доказало в практиката, но принципно може да се избере друга методика, стига да се спазва навсякъде

Съдържание

- 1. Първично представяне
- 2. Описание на елементите и връзките
- 3. Описание на обкръжението
- 4. Описание на възможните вариации
- 5. Архитектурна обосновка
- 6. Терминологичен речник
- 7. Допълнителна информация

1. Първично представяне

- Показва елементите (и връзките между тях) от които се изгражда документираната структура
- Трябва да съдържа информация от първостепенна важност за структурата; второстепенни детайли (напр. обработка на грешки) може да се пропускат
- Обикновено първичното представяне е графично, с легенда или препратка към описанието на използваната символика
- Случва се да се използва и чисто текстово или таблично описание
- Най-често, за първичното представяне се използва UML

2. Описание на елементите и връзките

- Съдържа детайлно описание на елементите и връзките, показани в първичното представяне, а също така и други, второстепенни детайли
- Първичното представяне представлява в голяма степен схематично описание; тук следва да се опише смисъла и ролята на всеки един елемент и връзка
- Други важни аспекти на описанието са поведението и интерфейса на елементите

2. Описание на елементите и връзките (прод.)

- Интерфейс това е мястото, където два независими софтуерни елемента се срещат и си взаимодействат
- Описанието на интерфейсите разкрива информация за начините за употребата на ресурсите, предоставени от дадения софтуерен елемент
- Недостатъчното описание води до проблеми при създаването на взаимодействието
- Прекалено детайлно описани води до трудности при промяната

2. Описание на елементите и връзките (прод.)

Описанието на даден интерфейс съдържа:

- 1. Идентификация (име)
- 2. Предоставени ресурси (методи)
  - 1. Синтаксис
  - Семантика
  - 3. Ограничения при употребата
- 3. Използвани типове данни
- 4. Грешки и изключения
- 5. Възможни вариации
- 6. Качествени характеристики
- Зависимости от други елементи
- 8. Обосновка
- 9. Ръководство за употреба

3. Описание на обкръжението

 Съдържа информация за това как елементите от документираната структура си взаимодействат с обкръжението – други системи, интерфейси, протоколи и т.н.

4. Описание на възможните вариации

 Често архитектурата е изградена така, че да позволява варианти за някои от детайлите, като конкретния вариант може да бъде избран на по-късен етап. Обикновено се дават като ограничителни условия и изисквания

• Например:

- Модулна перспектива варианти за параметризация на даден модул;
- Перспектива на процесите условия за избор на протоколи за обмен на информация;
- Перспектива на внедряването условия за разполагане на даден модул върху даден хардуер;
- Вариантите/условията трябва да бъдат описани

4. Описание на възможните вариации

- Описанието на вариациите включва:
  - Изброяване на всички позволени варианти или детайлно описание на условията, на които трябва да отговаря избрания вариант
  - Кога трябва да се направи окончателния избор (по време на проектирането, разработката, внедряването или работата на системата)

5. Архитектурна обосновка

- Обяснява на заинтересованите лица защо структурата е проектирана по начина по който е описана
- Целта е да се дадат убедителни аргументи, че архитектурния проект е издържан
- Включва:
  - Обосновка на взетите относно настоящата структура решения, наличните алтернативи и защо те са отхвърлени
  - Аналитични резултати, които потвърждават предприетите решения
  - Предположения, направени по време на проектирането

6. Терминологичен речник

 Кратко описание на използваната стандартна и нововъведена терминология

7. Допълнителна информация

- Всичко останало, което би помогнало на четящия да проумее за какво става въпрос
- Често тук се включва и административна информация – автор, история на промените и т.н.
- Във всеки случай, раздела за допълнителна информация трябва да започва с описание на съдържанието си

Допълнителна документация

- Освен документиране на самите структури се налага създаването на документация, приложима към няколко структури или към целия пакет
- Допълнителната документация има три аспекта:
  - КАК е организирана документацията
  - КАКВА е цялостната архитектура
  - ЗАЩО архитектурата е проектирана така

КАК е организирана документацията

- Този раздел съдържа два основни елемента
  - Каталог на структурите
  - Шаблон за описание на структурите

КАК е организирана документацията

- Каталогът на структурите помага на четящия по-лесно да открие интересуващата го информация. За всяка структура се описват:
  - Името и типа на структурата;
  - Описание на типовете елементи, връзки и характеристики;
  - За какво служи структурата;
  - Административна информация автор, версия, къде се помещава самият документ и т.н.
- Каталогът на структурите описва самата документация, а не архитектурата!

КАК е организирана документацията

 Шаблонът за описание на структурите е документ със заглавията на разделите и кратко описание на това, какво се съдържа в тях.

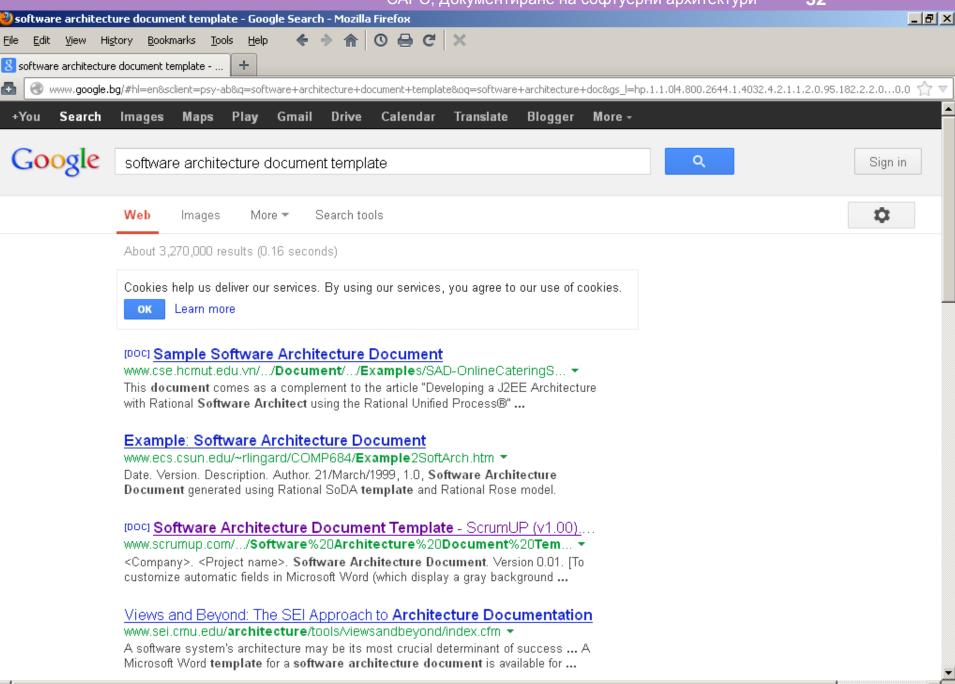
- Вторият раздел от допълнителната информация съдържа описание на архитектурата като цяло, под формата на:
  - Кратко описание на системата;
  - Карта на съответствието между структурите;
  - Списък на софтуерните елементи;
  - Разширен терминологичен речник;

 Краткото описание на системата е къс разказ за това каква е необходимостта от системата, нейната функционалност, потребители, конюнктурни обстоятелства и т.н.

- Тъй като различните описания на структури се отнасят за една и съща система, с увереност може да се твърди, че между тях има много общи неща
- Картата на съответствието между структурите помага за ориентацията
- Съответствието може да е от всякакъв характер 1-1,
  1-N, N-1, N-N
- Потенциалните съответствия са много, описват се само тези, които биха били полезни за осмисляне на архитектурата

 Списъка на софтуерните елементи представлява индекс на всички описани в документацията СЕ и препратки към срещанията им

 Разширения терминологичен речник съдържа кратко описание на използваната стандартна и нововъведена терминология

Table of Content

Table of Content	2
1. Overview	3
2. The Role and Content of Architectural Documentation	3
3. Template for Architectural Documentation	5
3. 1 Introduction Section	5
3.2 System Purpose Section	6
3.2.1 Context Section	α
3.2.2 System Interface Section	7
3.2.3 Non-Functional Requirements Section	δ
3.3 Structure Section	10
3.3.1 Overview Section	
3.3.2 Components Section	
3.3.3 Interfaces Section	
3.4 Dynamic Behavior Section	
3.4.1 Scenarios Section	19
3.4.2 Mechanisms Section	25
3.5 Other Views Section	25
3.5.1 Process View Section	25
3.5.2 Development View Section	20
3.5.3 Physical View Section	26
3.6 Conceptual Framework Section	
3.7 Conclusion Section	25
4. Conclusion and Acknowledgments	30
5. References	30
Appendix A: Outline Summary	3
Appendix B: Conformance to the IEEE Recommendation for Architectural Description	33
Appendix C: Glossary	35

<project name=""></project>	Version: <1.0>
Software Architecture Document	Date: <dd mmm="" yy=""></dd>
<document identifier=""></document>	

Table of Contents

1.	Introduction	2
	1.1 Purpose	2
	1.2 Scope	2
	1.3 Definitions, Acronyms, and Abbreviations	2
	1.4 References	2
	1.5 Overview	2
2.	Architectural Representation	2
3.	Architectural Goals and Constraints	2
4.	Use-Case View	2
	4.1 Use-Case Realizations	2
5.	Logical View	2
	5.1 Overview	2
	5.2 Architecturally Significant Design Packages	2
6.	Process View	2
7.	Deployment View	2
8.	Implementation View	2
	8.1 Overview	2
	8.2 Layers	2
9.	Data View (optional)	2
10.	Size and Performance	2
11.	Quality	2

	САРС; Документиране на софтуерни архитектури	35
1 Introduction		2
1.1 Document overview		2
1.2 Abbreviations and Glossary		2
1.2.1 Abbreviations		2
1.2.2 Glossary		2
1.3 References		2
1.3.1 Project References		2
1.3.2 Standard and regulatory Refere	ences	2
1.4 Conventions		2
2 Architecture		3
2.1 Architecture overview		3
2.2 Logical architecture overview		3
2.2.1 Software Component 1 descrip	otion	3
2.2.2 Software Component 2 descrip		3
2.2.3 Software Component 3 descrip	otion	3
2.3 Physical architecture overview		3
2.3.1 Hardware Component 1 descri	•	3
2.3.2 Hardware Component 2 descri	ption	4
2.3.3 Hardware Component 3 descri	ption	4
2.4 Software COTS		4
3 Dynamic behaviour of architec	ture	5
3.1 Workflow / Sequence 1		5
3.2 Workflow / Sequence 2		5
4 Justification of architecture		6
4.1 System architecture capabilities		6
4.2 Network architecture capabilitie	es es	6
4.3 Risk analysis outputs		6
4.4 Human factors engineering out	puts	6
5 Requirements traceability		7